

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W KWIDZYNIE**

Kwidzyn, dnia 28 marca 2025r.

**OCENA OBSZAROWA STREFY ZAOPATRZENIA W WODĘ
WODOCIĄGU RYJEWO ZA ROK 2024
NR 25/HK/2025**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 416), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2024r., poz. 557), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r., poz. 2294) oraz na podstawie sprawozdań z badań wody z **wodociągu sieciowego Ryjewo** wykonanych w 2024 roku dokonał ogólnej oceny jej jakości pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym.

Woda w badanym zakresie **odpowiada w punktach zgodności na sieci wodociągowej** wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294).

Jednostką odpowiedzialną za jakość wody w w/w wodociągu jest **Gmina Ryjewo, ul. Lipowa 1, 82-420 Ryjewo**.

Wodociąg sieciowy Ryjewo uzdatnia wodę pobieraną z ujęć głębinowych. Proces uzdatniania wody oparty jest na napowietrzaniu wody, filtracji oraz dezynfekcji lampą UV.

Wodociąg sieciowy Ryjewo zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Ryjewo, Barcice, Benowo, Borowy Młyn, Jałowiec, Kuliki, Mątowskie Pastwiska, Pułkowice, Sołtyski - łącznie **3 895** mieszkańców.

Średnia w ciągu roku dobową produkcję wody wynosi **611 m³/dobę**.

Miejscowość Mątki jest zaopatrywana w wodę do spożycia przez wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę Sztum, zarządzanym przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sztumie Sp. z o.o., nad którym nadzór sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku.

Monitoring jakości wody prowadzony jest przez podmiot odpowiedzialny za jakość produkowanej wody oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kwidzynie, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Próbkę wody do badań laboratoryjnych pobierane są w punktach zgodności na sieciach wodociągowych według przyjętego harmonogramu. Zgodnie z §4 ust. 1 cyt. rozporządzenia punktem, w którym woda musi spełniać wymagania, zwanym punktem zgodności jest w przypadku wody dostarczanej z urządzeń wodociągowych – punkt czerpalny zlokalizowany najbliżej przed wodomierzem głównym lub przyłączem wodociągowym, a w przypadku braku możliwości poboru wody w tym miejscu, z zaworu używanego zwykle do pobierania wody, w szczególności w budynkach użyteczności publicznej lub budynkach zamieszkania zbiorowego lub w budynkach mieszkalnych, w stosunku do którego przedsiębiorstwo

wodociągowe zadeklarowało spełnienie wymagań określonych w przepisach. Ponadto zarządca wodociągu pobiera próbki wody do badań na stacji uzdatniania wody.

W 2024 roku Gmina Ryjewo przeprowadziła kompleksową modernizację stacji uzdatniania wody, która miała bezpośredni wpływ na wystąpienie przekroczeń parametrów: jon amonowy, mangan, żelazo w uzdatnionej wodzie. Zawyżone wartości wynikały m. in. z wymiany i wpracowywania się złożeń filtracyjnych, który wymaga czasu oraz z prowadzonych prac, takich jak regulacja pracy urządzeń, napowietrzania, prędkości przepływu wody przez filtry, płukania filtrów, itp.

W związku z powyższym, Gmina Ryjewo obok poborów prób wody wynikających z przyjętego harmonogramu, prowadziła wzmożony nadzór nad jakością wody uzdatnionej i podawanej konsumentom do sieci wodociągowej.

W roku 2024 ocenie poddano łącznie **121** prób wody uzdatnionej, z których **32** nie spełniało wymagań obowiązujących przepisów z uwagi na przekroczenia:

Parametr	Oznaczone wartości przekroczeń	Wartość parametryczna
żelazo [µg/l]	od 215 do 883	200
mangan [µg/l]	od 56 do 966	50
jon amonowy [mg/l]	od 0,70 do 1,62	0,50

Wysokie wartości przekroczeń na sieci wodociągowej związane były z wystąpieniem awarii na stacji uzdatniania wody, która spowodowała, że w próbach pobranych w dniu 28.10.2024r. stwierdzono znaczne przekroczenia manganu, jonu amonowego i żelaza. Dnia 31.10.2024r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie wydał komunikat, w którym stwierdził warunkową przydatność wody z wodociągu Ryjewo. Działania podjęte przez Gminę Ryjewo polegające na usunięciu awarii i intensywnym płukaniu sieci wodociągowej, przeprowadzone w krótkim czasie, poskutkowały poprawą jej jakości. W wodzie pobranej do badania w dniu 05.11.2024r. stwierdzono znaczny spadek przekroczeń powyższych parametrów, a w badaniach prób wody pobranych dnia 18.11.2024r. nie stwierdzono ich przekroczeń na sieci wodociągowej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie w dniu 25.11.2024r. wydał komunikat informujący, że woda na sieci wodociągowej spełnia wymagania obowiązujących przepisów.

W roku 2024 jeszcze dwukrotnie wystąpiły przekroczenia manganu na sieci wodociągowej. Płukanie sieci skutkowało przywróceniem wartości parametrycznej, co potwierdzono powtórnymi badaniami.

Żelazo i mangan są parametrami wskaźnikowymi jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które mają istotne znaczenie ze względu na akceptowalność wody i nie stanowią potencjalnego zagrożenia dla zdrowia konsumentów. Oba parametry występują w wodach głębinowych w sposób naturalny. Obecność żelaza i manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia w nadmiernych ilościach wykazuje tendencje do wytrącania się w formie trudno rozpuszczalnych osadów o rdzawo-brunatnej barwie, co może powodować budzący zastrzeżenia konsumentów wzrost barwy i mętności oraz zmianę smaku i zapachu wody. Ponadto zawyżone zawartości żelaza i manganu mogą w dłuższym okresie powodować przebarwienia ceramiki sanitarnej, pranych tkanin czy powierzchni mających długotrwały lub stały kontakt z wodą.

Amoniak występujący w środowisku pochodzi zarówno ze źródeł naturalnych, jak i antropogennych. W wodach podziemnych przeważa jon amonu pochodzenia geogenicznego, którego źródłem jest mineralizacja substancji organicznych zawierających azot, zachodząca w warunkach beztlenowych. Jest to najbardziej typowa sytuacja, prowadząca do stałego utrzymywania się w wodzie podwyższonych stężeń jonu amonu, wymagająca uwzględnienia jego eliminacji w procesie uzdatniania wody. Amoniak w wodzie do spożycia nie ma bezpośredniego znaczenia dla zdrowia i dlatego nie zaproponowano zalecanej wartości opartej na kryteriach zdrowotnych. Jego zawyżona wartość może zmniejszać skuteczność dezynfekcji wody, przyczyniać się do powstawania azotanów w sieci wodociągowej, wpływać na nieskuteczną pracę filtrów służących do usuwania manganu, a także wywoływać zmiany smaku i zapachu wody.

W badaniach prowadzonych w 2024r. dodatkowo zwiększono ilość oznaczeń azotanów, azotynów, mętności, smaku, zapachu oraz parametrów mikrobiologicznych. Badania nie wykazały przekroczeń powyższych oznaczeń.

W 2024r. w wodzie z wodociągu Ryjewo oznaczono następujące parametry:

- mikrobiologiczne: liczba enterokoków, Escherichia coli, bakterie z grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C;
- fizykochemiczne: odczyn pH, przewodność elektryczna, chrom, ołów, kadm, miedź, sód, magnez, glin, mangan, żelazo, nikiel, arsen, selen, antymon, bor, ogólny węgiel organiczny, siarczany, chlorki, fluorki, mętność, barwa, zapach, smak, indeks nadmanganianowy, bromiany, amoniak (jon amonowy), azotany, azotyny, cyjanki, rtęć, twardość ogólna, benzo(a)piren, suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, akryloamid, epichlorohydryna, benzen, chlorek winylu, suma trichloroetenu i tetrachloroetenu, 1,2-dichloroetan, trichlorometan (chloroform), trichalometany, pestycydy, suma pestycydów,

Ponadto Gmina Ryjewo zbadała 1 próbę wody surowej, przed uzdatnieniem.

W 2024r. nie zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kwidzynie wystąpienia niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody z wodociągu sieciowego Ryjewo. Jakość wody w sieci wodociągowej nie stanowiła zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów.

Mając na uwadze powyższe Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie stwierdził przydatność do spożycia przez ludzi wody z wodociągu sieciowego Ryjewo.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Kwidzynie
Anna Kak

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/